

INGEKOMEN 18 NOV. 2019

Maatschappelijk Domein

De gemeenteraad van Beemster

*uw brief van**uw kenmerk**ons kenmerk**datum*

1493589

13 november 2019

*onderwerp***Ontwikkelingen jeugdhulp, jeugdreclassering en jeugdbescherming**

Geachte raadsleden,

Begin november 2019 zijn er verscheidene (kranten)berichten verschenen over de ontwikkelingen in de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering zoals:

- 1) Bovenregionale inkoop specialistische jeugdhulp.
- 2) Jeugdbescherming en jeugdreclassering.
- 3) Landelijke aangekondigde stelselwijziging en de reactie van de VNG.

In deze raadsinformatiebrief gaan wij in op deze ontwikkelingen en geven wij aan hoe het eruit ziet voor Beemster.

Inleiding

Als gemeente zijn wij in het decentrale stelsel verantwoordelijk voor de vormgeving van de jeugdhulp in onze gemeente. Wij dienen te zorgen voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van hulp. Dit organiseren wij op landelijk, bovenregionaal, (sub)regionaal en lokaal niveau.

1) Bovenregionale inkoop specialistische jeugdhulp

De 14 gemeenten van de regio's Zaanstreek Waterland en Amsterdam Amstelland kopen sinds 2015 samen de specialistische jeugdhulp in. Eind 2018 hebben de 14 gemeenten onderzocht hoe ze jeugdhulp in hun eigen regio zo goed mogelijk kunnen organiseren en betaalbaar houden. Er zijn gemeenten binnen de regio die kampen met forse overschrijdingen, waaronder gemeente Amsterdam waarbij dit leidde tot een koerswijziging. **Dit betekent dat gemeente Amsterdam heeft besloten aan te koersen op een nieuwe contractering specialistische jeugdhulp segment C (hoogcomplex zorg) per 2021 om die op een andere manier te kunnen organiseren en bekostigen.**

Deze koerswijziging heeft op korte termijn geen gevolgen voor jeugdigen en gezinnen in Beemster. De regio Zaanstreek-Waterland, waar onze gemeente deel van uitmaakt, houdt voor de komende periode vast aan de huidige inkoopstrategie. Onze regio Zaanstreek-Waterland wil de huidige inkoopstrategie de tijd geven. Samen met de aanbieders, waar wij goed mee in verbinding staan, kijkt de regio Zaanstreek-Waterland naar kansen en

bijlage(n): ~~Geen~~ 1

behandeld door:

telefoonnummer

0299-452452

verbeterpunten zodat we de hulp aan jeugdigen en gezinnen nog beter kunnen regelen. Vanuit Beemster zetten we sterk in op onze toegang (Loket Jeugd) en we zien dat dit zijn vruchten afwerpt. Hierdoor kunnen we signalen sneller oppakken en hebben we goed zicht op onze financiën.

Daarnaast willen wij rust in het stelsel voor verwijzers en aanbieders. Het voornemen is om de contracten in 2021 met een jaar te verlengen tot 2022. In 2021 gaat de regio de specialistische jeugdhulp opnieuw aanbesteden.

2) Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

We herkennen de signalen rondom de wachtlijsten, het verloop van personeel en de hoge werkdruk bij de gecertificeerde instellingen (GI's). In onze regio hebben we ook gezien dat wachtlijsten zijn opgelopen. Om de wachtlijsten bij de GI's terug te dringen zijn per september dit jaar drie nieuwe medewerkers aangetrokken bij het Loket Jeugd. Zij zijn, in samenwerking met de GI's, de wachtlijsten aan het doorlopen en nemen de preventieve jeugdbescherming over. Door deze werkwijze worden gezinnen sneller en beter geholpen en kunnen de medewerkers van de GI's zich richten op alleen de 'dwang' zaken. Dit zijn zaken daar waar zware problematiek speelt en het vrijwillige kader geen alternatief meer is. Deze maatregelen, aanpak en intensievere samenwerking laten nu al hele concrete resultaten zien, namelijk: de wachtlijst neemt af en gezinnen zijn sneller in beeld.

3) Landelijk aangekondigde stelselwijziging en reactie VNG

Minister De Jonge heeft op 7 november 2019 een brief verzonden aan de Tweede Kamer. In deze brief worden maatregelen aangekondigd. Dit is onder andere een stelselwijziging, waarbij het Rijk gaat aangeven hoe gemeenten met elkaar moeten samenwerken. Dit is een ingrijpende onwenselijke verandering binnen de regionale samenwerking waarbij het de vraag is of dit de hulp aan kinderen ten goede komt. Voor sommige onderdelen zoals bijvoorbeeld de gesloten jeugdzorg zien wij het belang van bovenregionale samenwerking. Echter zien wij juist ook onderdelen waarbij wij grote vraagtekens zetten om dit op een grotere schaal te gaan organiseren, zoals bijvoorbeeld Veilig Thuis, de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Wij zien juist dat als we het op lokaal / regionaal niveau (Zaanstreek-Waterland) organiseren wij eerder kunnen inspelen op signalen die er zijn.

Onderstaand treft u aan hoe het stelsel nu georganiseerd is (niveau van samenwerking) en wat het voorstel van de minister is. (bron brief minister van 7 november 2019)

Onderdeel	Huidige situatie	
	Beemster	Voorstel brief
Veilig Thuis	Regio Zaanstreek Waterland	Bovenregionaal
Specialistische jeugdhulp o.a. gesloten jeugdzorg en de nog te ontwikkelen expertisecentra	Bovenregionaal regio	Bovenregionaal
Specialistische jeugdhulp o.a. pleegzorg, gezinsvervangende jeugdhulp, spoedzorg overdag, behandeling en hulp aan jongeren met een beperking, logeervoorzieningen	Bovenregionaal regio	Regionaal
Eenheid in de toegang	Lokaal	Regionaal
Jeugdbescherming en jeugdreclassering	Regio Zaanstreek Waterland Lokaal : preventieve jeugdbescherming door Loket Jeugd	Bovenregionaal
Ambulante hulp, inzet jeugdteams	Lokaal	Lokaal

Op 8 november 2019 heeft de VNG zich scherp uitgesproken (zie bijlage) over de brief van de minister en wij kunnen ons hierin vinden.

Wij gaan ervan uit u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beemster.

A.J.M. van Beek
burgemeester

H.C.P. van Duivenvoorde
gemeentesecretaris

Ministerie van Algemene Zaken
Dhr. drs. M. Rutte
Postbus 20001
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
8 november 2019
Kenmerk
COS/U201901200
Telefoon

Bijlage(n)
-

Onderwerp
Regionalisering in de Jeugdzorg

Geachte heer Rutte,

De brief van de minister van VWS en de minister voor Rechtsbescherming van 7 november jl. trekt een zware wissel op de samenwerking tussen het kabinet en de gemeenten. De in de brief aangekondigde maatregelen brengen de problemen in de specialistische jeugdzorg niet dichterbij een oplossing. De toon van de brief en de begeleidende interviews doet geen recht aan de complexe problematiek met veel spelers. Gemeentebesturen doen hun uiterste best om in samenwerking met andere gemeenten en met de instellingen goede zorg voor kwetsbare jongeren te organiseren.

Algemene structuurmaatregelen helpen daarbij niet, integendeel. Een top-down stelselwijziging gaat geen kind helpen. Rijk, instellingen en gemeenten moeten allemaal lering trekken uit situaties waarin kinderen onverhoopt niet goed worden geholpen. Als het gaat om de interbestuurlijke samenwerking hebben we daarover afspraken gemaakt in het IBP. In de brief van het kabinet is echter geen spoor te ontdekken van gelijkwaardige samenwerking tussen overheden.

De voorstellen zorgen voor een ingrijpende verandering in de regionale samenwerking. Het kabinet wil tot in detail gaan voorschrijven hoe gemeenten met elkaar samenwerken. Deze ingreep staat naar ons idee ver af van het beeld dat de minister van BZK onlangs in haar brief over de toekomst van het openbaar bestuur heeft geschetst. De minister schreef zich in te spannen tot het beperken van door het Rijk verplichte samenwerking en het verruimen van de kaders. De kabinetsvoorstellen voor de specialistische jeugdzorg zijn hiermee flagrant in tegenspraak. Dit precedent zet de bijl aan de wortel van de intergemeentelijke samenwerking. In feite verandert de samenwerking in een vorm van gedwongen uitvoering van rijksbeleid. De invloed van gemeenten wordt kleiner en de democratische legitimatie verdwijnt nagenoeg.

Het verschil met de uitvoering door een rijksdienst is vooral dat gemeenten de rekening moeten betalen. De uitgaven van gemeenten voor de jeugdzorg stijgen onrustbarend. De band tussen

bepalen en betalen wordt door het kabinet doorgesneden. De teneur in de brief is dat gemeenten meer moeten betalen om de instellingen de gelegenheid te geven om hun taken goed uit te voeren. Structurele compensatie van de deze kosten door het Rijk blijft vooralsnog achterwege. Het gevolg is dat veel gemeenten dit jaar grote problemen hebben met het rondkrijgen van hun begroting en moeten snijden in allerlei maatschappelijke voorzieningen. Helaas is de jeugdzorg niet het enige dossier waarop het Rijk gemeenten onvoldoende compenseert. De rijksfinanciën staan er uitstekend voor, gemeenten moeten bezuinigen en als klap op de vuurpijl dwingt het kabinet gemeenten om meer uit te geven. Dit alles heeft grote gevolgen voor de opstelling van gemeenten bij voorstellen om taken op te pakken.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr J.H.C. van Zanen
voorzitter

een afschrift van deze brief wordt verstuurd aan de ministers Knops, De Jonge en Dekker